

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล

นครระยอง จังหวัดระยอง มีจำนวน 236 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง (วัดศรีรัตนาราม) จังหวัดระยอง
จำนวน 146 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan,
1970, pp. 608-610) โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามโรงเรียน

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ	39	24
2. โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง	19	12
3. โรงเรียนเทศบาลวัดโชคทิฆมทาราม	94	58
4. โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล	36	22
5. โรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง (วัดศรีฯ)	48	30
รวมทั้งสิ้น	236	146

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษามีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครู จำแนกตามโรงเรียนและประสบการณ์การทำงาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ซึ่งถามเกี่ยวกับ โรงเรียนที่สอนปัจจุบันและ ประสบการณ์การสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ใน 4 ด้าน คือ การกำหนดเป้าหมาย การมีบทบาท ร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจและการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ
2. ศึกษาวิธีการเขียนแบบสอบถาม เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการจาก ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำราและเอกสารต่าง ๆ และปรับปรุงบางส่วนจากแบบสอบถามของ อัจฉนพร หิรัญอมรกุล (2552, หน้า 102-104)
3. นำแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาสร้างแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอกณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง

แก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม เพื่อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์พิจารณาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ดีที่สุดก่อนนำไปหาความเชื่อมั่น โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

4.1 ดร.สมุทร ชำนาญ

ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรม
การบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์

อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรม
การบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นางชวนชม ใจชะอุ่ม

ผู้อำนวยการ กองการศึกษา
สังกัดเทศบาลนครระยอง
จังหวัดระยอง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's)

หลังจากที่นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ระหว่าง .20 - .85

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96

7. นำแบบสอบถามมีผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และกำหนดวันในการรวบรวมแบบสอบถามพร้อมกับดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
 2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของลิเคิร์ต (Likert, 1987 cited in Best & Kahn, 1993, p. 247) มาตรวจสอบให้น้ำหนักคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำผลคะแนนที่ได้ไปดำเนินการหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยอาศัยแนวความคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 24) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t -test)